

Ataizmden ATEİZME

Tanrı ve Yanılgılar

İsmail ŞİMŞEK

ESKİ
YENİ
YAYINLARI

Eskiyeni Yayınları: 64

Ataizmeden ATEİZME
Tanrı ve Yanılgılar

İsmail ŞİMŞEK

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
ANKARA ÖZGÜR WEB OFSET
MATBAACILIK SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: 0312.385 70 77 (Sertifika no: 34333)

1. Baskı: Haziran 2020

ISBN: 978-605-5978-86-0

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: (0312) 311 47 89
Web: www.eskiyeni.org • e-mail: fcr@fcr.com.tr

Ataizmden ATEİZME

Tanrı ve Yanılgılar

İsmail ŞİMŞEK

Ankara 2020

İsmail ŞİMŞEK

Doç. Dr. İsmail ŞİMŞEK 1982'de Erzurum/Oltu'da dünyaya geldi. 1999 yılında Oltu İmam-Hatip Lisesi'nden mezun olan yazar, aynı yıl girmiş olduğu Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden 2003 yılında mezun oldu. 2006 yılında Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü Din Felsefe Bilim Dalı'nda *Plantinga'da Tanrı ve Kötülük* adlı teziyle yüksek lisansını tamamladı. Daha sonra 2013 yılında aynı üniversitede *Tanrı, Ruh ve Ölümün Estetik Boyutu* adlı teziyle doktorasını tamamlayan yazar Diyanet İşleri Başkanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı'ndaki memuriyet görevlerinde bulundu. 2018 yılından itibaren Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü'nde Doç. Dr. olarak öğretim üyeliği kadrosunda görev yapmaktadır. *Dinin Estetik Boyutu, Düşünce Tarihinde Tanrı'nın Özgürlüğü Sorunu*, adlı daha önce yayımlanmış kitapları bulunan yazarın çeşitli ulusal ve uluslararası dergilerde yayımlanmış çok sayıda makale ve bildirileri bulunmaktadır. Yazar evli ve üç çocuk babasıdır.

İnsan, tüm yanlışlarından kurtulduğunda geriye sadece
Tanrı kalır...

İÇİNDEKİLER

9	ÖN SÖZ
11	TEİZM, ATAİZM, ATEİZM, TANRI ve YANILGILAR
67	TANRI'NIN VARLIĞI ve YANILGILAR
115	İNSAN YARATILIŞI, EVRİM ve YANILGILAR
133	AHLAKIN KAYNAĞI ve YANILGILAR
151	KÖTÜLÜK SORUNU ve YANILGILAR
173	TANRI'NIN ÖZGÜRLÜĞÜ ve YANILGILAR
191	KAYNAKÇA
197	DİZİN

ÖN SÖZ

Tanrı'nın varlığı sorunu düşünce tarihinin en önemli konusudur. Hiçbir düşünce sistemi yoktur ki olumlu veya olumsuz bir şekilde Tanrı ile ilişkilendirilmesin. Tanrı var mıdır? Varlığının kanıtları nelerdir? Varoluş nasıl meydana gelmiştir? İnsanın ahlaki eylemde bulunmasının kaynağı nedir? Evrende meydana gelen bir kısım kötülükleri mutlak iyi bir varlık olan Tanrı ile nasıl uzlaştıracamız? gibi birçok soru, ilk insandan itibaren filozof ve teologlarca çeşitli biçimlerde cevaplandırılmaya çalışılmıştır. Temelde Tanrı-evren-insan ilişkisi bağlamında değerlendirilebilecek bu konu, ya Tanrı'yı temel alıp insan ve evreni ona göre konumlandırarak, ya da evren ve insanı merkeze yerleştirip Tanrı'yı bu ilişkide saf dışı ederek ele alınmıştır. Birinci yaklaşım genelde teizm olarak isimlendirilirken, ikincisi ateizm olarak adlandırılmıştır. Fakat her iki yaklaşımın dışında geçmişte ortaya konulan teist ve ateist düşünceleri mutlaklaştırarak evrensel bir doğru halinde sunan ataizm düşüncesi de vardır. Hatta bilinenin aksine düşünce tarihi teolojik anlamda teist-ateist tartışmasından ziyade ateist-ateist çatışmasına sahne olmuştur. Bunun en önemli nedeni Tanrı-evren-insan ilişkisinin yanlış kurulmasıdır.

Her ne kadar bu ilişki, karşılıklı üç unsurdan meydana gelse de ana etkeni Tanrı ve insan oluşturmaktadır. Evren, deyim yerindeyse bu ikisinin mücadele alanıdır. Tanrı-insan ilişkisi, akılvahiy, dogma-rasyonellik, Kudüs-Atina gibi farklı yaklaşımlarla olsa da hep karşıtlık temelinde ele alınıp incelenmiştir. Düşünce tarihinde, bu mücadele zaman zaman aydınlanma dönemi sonrasında olduğu gibi Tanrı'nın tahtından edilip iktidardan indirilmesi şeklinde sonuçlanırken, zaman zaman da Tanrı'nın egemenliğinde evren ve insanın eritildiği süreçler şeklinde gerçekleşmiştir. İlişkinin doğru kurulamaması, teist ve ateistin düşünce sistemini yanılgılar üzerine oluşturması, özellikle ataizmin Tanrı

tasavvuru insan ve Tanrı'yı birbiriyle mücadele eden varlıklar konumuna düşürmüştür. Bu anlamda çalışmamızın birinci bölümünde, teizm, ataizm ve ateizm kavramlarını tanımlayarak ateizmin, bilinenin aksine teizmden değil ataist düşüncenin Tanrı anlayışından gıdalandığını izah etmeye çalıştık. Yer yer ataist düşüncenin özelliklerine değindik. Çalışmayı daha çok Teist-ateist mücadelesi şeklinde her iki tarafın yanılgıları üzerine oluşturduk.

Birinci bölüm, teist-ateist mücadelesinde rauntların başlamasından önceki yanılgıları oluştururken, sonraki bölümlerde maç esnasındaki hamleler ve bu hamle açıklarının nedenleri üzerinde durduk. Her ne kadar kendimizi bir hakem edasıyla farklı bir konuma yerleştirip tarafların hatalarına değinsek de söylediğimiz her şeyin nihayetinde bir beşer olarak yanılığın içermiş olabileceğini şimdiden ifade etmek istiyorum. Burada kararı verecek olan okuyucunun kendisidir. Zira yanılığın ortaya koyduğum şeyler fizik, kimya, matematik gibi bilimsel bir problemin çözümünde görülen hatalar değildir. Çünkü Tanrı-evren-insan ilişkisi, Tanrı'nın kabulü veya reddi gibi konular metafizik boyut içerdiğinden herkes tarafından kabul edilen, edilmek zorunda kalan bilimsel sonuçlar içermez. Bu anlamda çalışmaya sonuç bölümünü özellikle eklemedim. Zira kitapta yer alan her yanılığın ifadesi, aynı zamanda benim o konuyla ilgili olarak ulaştığım sonucu göstermektedir. Daha genel sonucu ise okuyucunun kendi takdirine bırakıyorum.

Son olarak çalışmanın başından sonuna kadar destek olan, zaman zaman ihmal ettiğim çocuklarımın annesi sevgili eşime, eserin okumalarını yaparak önerilerde bulunan sevgili meslektaşım, Dr. İsmail YILMAZ abime, Dr. Öğr. Üyesi Sefa ATİK hocama, Arş. Gör. Yasin BOSTAN'a teşekkürü bir borç bilirim.

2020
İsmail ŞİMŞEK